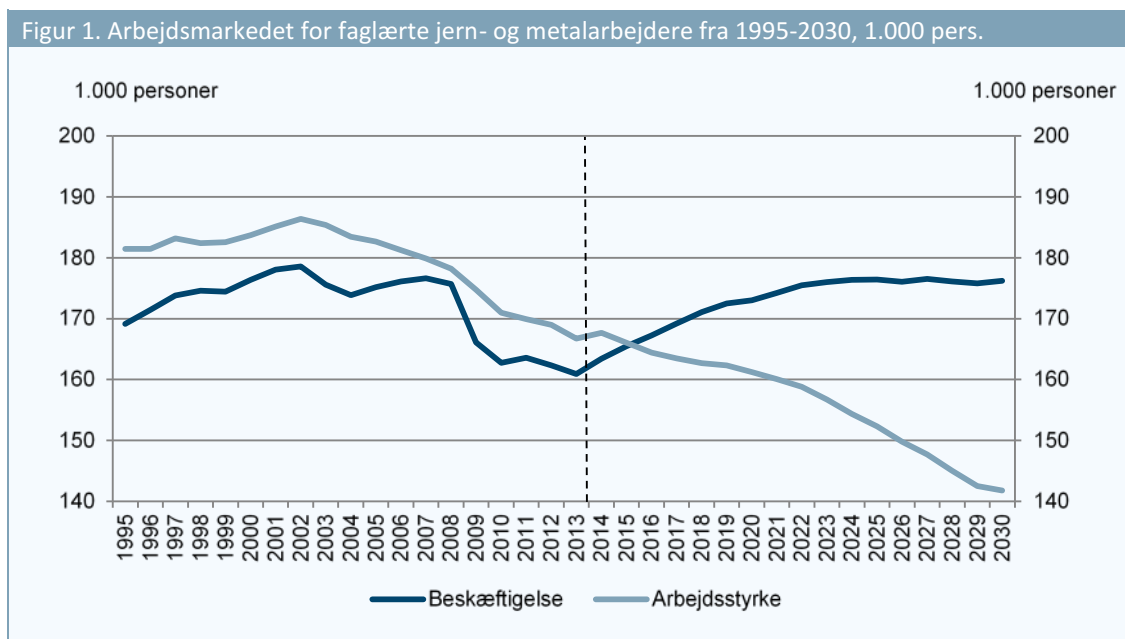

DANMARK MANGLER 30.000 JERN OG METAL ARBEJDERE I 2025

Danmark mangler 30.000 jern- og metalarbejdere i 2025

Allerede om fire år – i 2020 – vil der være et underskud af faglærte inden for jern- og metalområdet på 17.000, og i 2025 stiger antallet til 30.000. Da en række af uddannelserne inden for jern- og metalområdet tager fire år at gennemføre, er det derfor i 11. time, hvis der skal rettes op på denne ubalance. Det er nemlig de årgange, som optages på erhvervsskolerne det kommende år, der skal dække den mangel, vi ellers vil se i nærmeste fremtid.

Beregninger, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har udarbejdet for Dansk Metal, viser, at dansk erhvervsliv kommer til at mangle op mod 30.000 jern- og metalarbejdere i 2025. Jern- og metalarbejdere udgør ryggraden i danske produktionsvirksomheder, og derfor kan dette mismatch i sidste ende betyde, at danske industrivirksomheder flytter produktion ud af landet.

Manglen på faglærte har været adskillige år undervejs, men de kommende år vil "underskuddet" af faglærte blive meget tydeligt. Netop nu står vi således ved en skillevej, hvor arbejdsstyrken inden for jern- og metalområdet fortsætter den nedadgående tendens, vi har set siden årtusindeskiftet, mens efterspørgslen efter faglærte jern- og metalarbejdere, med forventningen om en normalisering af konjunkturerne de kommende år, forventes at tage til i styrke, jf. figur 1.

Kilde: AE på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Finansministeriet

Før krisen satte ind, var der i 2008 en tydelig mangelsituation på arbejdsmarkedet for jern- og metalarbejdere. Beskæftigelsen havde indtil da været forholdsvis stabil i en årrække, mens arbejdsstyrken samtidig faldt støt. Under krisen skete der imidlertid et stort fald i beskæftigelsen, og en deraf følgende stor stigning i ledigheden. Fra 2008 til 2013, er ledigheden faldet støt, først og fremmest fordi antallet af jern- og metalarbejdere i arbejdsstyrken er fortsat med at falde. Det skyldes, at de nye årgange, der trådte ind på arbejdsmarkedet, var markant mindre end de ældre

grupper, der trak sig tilbage. Det samme vil vi se i de kommende år. Arbejdsstyrken har så at sige halet ind på beskæftigelsen. Også den udvikling vil fortsætte de kommende år.

Situationen vil således forværres de kommende år, hvor det forventes, at der allerede i 2020 vil mangle 17.000 jern- og metalarbejdere. Et mismatch som altså øges til knap 30.000 i 2025, *jf. tabel 1*. Samtidig er der et stort overskud af ufaglært arbejdskraft. Det vil sige personer med højest fuldførte uddannelse svarende til grundskole og personer med ukendt uddannelse. I 2025 vil der være et overskud af ufaglært arbejdskraft på 64.000 personer.

Tabel 1. Mangel på arbejdskraft i hhv. 2020 og 2025. 1.000 personer				
Uddannelse	Arbejdsstyrke	Efterspørgsel	Strukturel ledighed	Mangel
		2020		
Grundskole	607	522	21,0	-63
Jern og metal	161	173	5,6	17
		2025		
Grundskole	546	463	18,9	-64
Jern og metal	152	176	5,3	29

Anm: Der er mangel på arbejdskraft, hvis summen af den beregnede efterspørgsel og bidrag fra strukturel ledighed er større end det beregnede arbejdsudbud for hver uddannelsesgruppe

Kilde: AE på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Finansministeriet

Realiseres billedet af mismatchet på arbejdsmarkedet frem mod år 2025, kan det føre til højere ledighed og lavere løn for de grupper, der er i overskud. Modsat vil de grupper, der er i underskud, skabe flaskehalse på arbejdsmarkedet til skade for virksomhedernes konkurrenceevne.

Mismatchet på arbejdsmarkedet vil lægge en alvorlig dæmper på den økonomiske vækst og velstandsudvikling i Danmark, samtidig med at der kommer et stigende pres på den økonomiske ulighed. Vækst i investeringerne og i eksporten er afgørende for at realisere den forventede vækst og beskæftigelse frem mod 2025. Derfor er mangel på erhvervsfagligt uddannet arbejdskraft en kæp i hjulet i forhold til genopretningen af dansk økonomi, men også på den længere bane er det kritisk.

Metals egne tal på området viser, at det i særlig grad er faglærte, hvis uddannelse er målrettet industrien, som kommer i underskud de kommende år. Det gælder i særlig grad industriteknikere, smede og værktøjsmagere. I 2015 var der 598 medlemmer af Dansk Metal med en industriteknikerbaggrund, der trak sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Samme år blev der uddannet 225 nye industriteknikere på landsplan. Billedet er det samme de foregående år, og dermed ses der allerede en stor ubalance i udvalgte metaluddannelser. Tilmed er gruppen af industriteknikere, der trækker sig tilbage, og som ikke er medlem af Dansk Metal, ikke inkluderet i tallene.

Det tager fire år at uddanne en industritekniker, og derfor er det allerede for sent helt at undgå mangel på faglærte de kommende år. Dansk Metal mener, det er afgørende, at nedskæringerne på erhvervsuddannelserne de kommende år droppes, og at flere ufaglærte får efteruddannelse, så vi sikrer, at der uddannes flere nye industriteknikere og andre jern- og metalarbejdere frem mod 2025.

Boks 1. Sådan har AE gjort

Fremskrivningen af efterspørgslen tager afsæt i en fremskrivning af beskæftigelsen fordelt på sektorer fra Finansministeriet. Inden for hver sektor indarbejdes trends i sammensætningen på underbrancher og herunder igen trends i uddannelsessammensætningen på baggrund af en fortsættelse af den historiske udvikling.

Yderligere oplysninger og kommentarer

Thomas Søby
Cheføkonom, Dansk Metal
thso@danskmetal.dk | 30 83 10 71

Jens Dissing Munk
Pressechef, Dansk Metal
jedm@danskmetal.dk | 30 17 88 74